

χαλινοὺς, ἐκελάδουν μεγαλαυχεῖς τ' ἀνδραγαθήματα τῶν μηδέποτε ἀνδραγαθησάντων, ἢ καὶ ἠγωνίζοντο νὰ ἐλαττώσωσι τὴν ἀξίαν τῶν ἀληθῶν ἀνδραγαθημάτων. Ἔνεκα δὲ τούτου ἡ ἔρις, ἀναφουμένη ζωηρὰ τὸ κατ' ἀρχάς, ἐξητιμίζετο μετ' οὐ πολὺ ὡς ὁ καπνὸς τῶν *καργιλέδων*.

Καὶ ἡ κατ' οἶκον δὲ δαίτια μετεῖχε τῶν πάλαι ἔξεων. Τὰ ἐπιπλά ἦσαν *σοφάδες*, *σιλτέδες*, *κουλοούκια*, ἐφ' ὧν τὴν μὲν ἡμέραν ἐκάθητο, τὴν δὲ νύκτα κατεκλίνοντο οἷ τε οἰκοδεσπόται καὶ οἱ φιλοξενούμενοι. Ἄλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν εὐαριθμοὶ ἦσαν οἱ πλουτοῦντες· οἱ πολλοὶ δὲ ἀνάκλιτρον, κλίνην, προσκεφάλαιον καὶ σκέπασμα εἶχον τὴν ἀχώριστον *καπόταν* μετὰ τῶν ἀχωρίστων αὐτῆς συγκατοίκων. Τινὲς δὲ ἐπλούτουσαν καὶ *σοφρὰ* γεύμενοι. Καὶ βόφημα μὲν σπανίως παρετίθετο· παρατιθέμενον δ' ἐνίοτε ἐκ φασήλων, ἐρεβίνθων ἢ φακῆς, κατεβρόχιζον οἱ συνδαιτυμόνες, οὐχὶ μετακενοῦντες εἰς ἰδιαιτέρα *τροβλία*, ἀλλ' ἐμβόαπτοντες τὰ ξύλινα *κοχλιάρια* εἰς τὴν περιέχουσαν αὐτὰ *πινάκαν*. Ἐνίοτε δὲ, διὰ τὴν ἄλλειψιν ἱκανοῦ ἀριθμοῦ *κοχλιαρίων*, διεπορθεύοντο τὰ ὑπάρχοντα ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ ἔχοντος εἰς τὰ χεῖλη τοῦ ἀποροῦντος. Αἱ δὲ καθ' ἡμᾶς καθέδραι ἦσαν σχεδὸν ἄγνωστοὶ καὶ μόνον ὅτε ἀποκατέστημεν ἐν Ναυπλίῳ κατεσκευάσαν τινες χάριν τῶν *φραγκοφορεμένων* ξύλινα *σκαμνία*. Ὅτε δὲ τὸ 1831 ἰθακῆσιόστις πλοίαρχος, ἀρχαῖος φίλος τοῦ ἐμοῦ πατρὸς, ἐλθὼν ἐξ Ἑνετίας καὶ ἰδὼν τὴν γυμνότητα τῆς οἰκίας ἡμῶν, παρεχώρησεν αὐτῷ ἀντὶ μετρίας τιμῆς ἐξ *ψαθίνους* καθέδρας, ἢ φήμη τῆς πολυτελείας διεδόθη πολὺθρους ἀνά πᾶσαν τὴν πρωτεύουσαν, καὶ φθονοῦντες συνέβρεον οἱ ἐγκριτώτεροι ἵνα θαυμάσωσιν αὐτάς.

Αἱ δὲ οἰκίαι, διηρημέναι πρὸ τῆς ἀλώσεως εἰς γυναικωνίτιδας καὶ ἀνδρῶνας, ἦσαν μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὐρύχωροι, ἀλλὰ καὶ ἐρείπια. Κατέλυσε δὲ ὁ Κυβερνήτης ἐν τινι τῶν εὐπρεπεστέρων, τῆ τοῦ Ἐμμ. Ξένου, ἀνδρὸς πλουσίου καὶ φιλοπάτριδος, πολλὰ μὲν θυσιάσαντος ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος, ἀποχωρήσαντος δ' ἐπὶ τέλους εἰς Τήνον, ὅθεν μετακαλέσασα ἡ Ἀντιβασιλεία ὠνόμασε σύμβουλον τῆς Ἐπικρατείας· μικρὸν ὅμως ἐπέζησεν εἰς τὴν δικαίαν ταύτην ἀμοιβήν.¹

Παρὰ τοῖς Ἄραψιν ἡ φιλοξενία ἔχει χαρὰ κτῆρα ἱερὸν. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου εἶνε ἀπαρβίαστον. Ξένος ἢ καὶ πολέμιος ἅμα ἐλθὼν εἰς σκηνὴν Βεδουίνου, θεωρεῖται ἱερός. Ἄφ' οὗ ὁ Ἄραψ συναινέσῃ νὰ φάγῃ ἄρτον καὶ ἄλλας μετὰ τοῦ ξένου οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπιβουλεύσῃ αὐτόν, οὔτε αὐτὴ ἢ ἰσχύς τοῦ Σουλτάνου δύναται ν' ἀποσπάσῃ φυγάδα ἀπὸ τινος φυλῆς, ἐκτὸς ἐὰν ἐξολοθρεύσῃ ὀλόκληρον αὐτήν.

ΤΟ ΑἴΓΛΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΠΙ ΣΑΙΚΣΠΕΙΡΟΥ

(Ἡ Σαϊκσπεῖρος ἐγεννήθη τῷ 1564 καὶ ἀπέθανε τῷ 1616 μ. Χ.)

Τὰ δημόσια θεάτρα ἦσαν κακῶς ἐκ ξύλων ὑποδομημένα καὶ ἀσεγῆ. Περὶ μὲν τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ἠθοποιῶν μεγάλη κατεβάλλετο φροντίς· ἦτο δὲ αὕτη μεγαλοπρεπῆς καὶ συχνάκις πολυδάπανος· ἀλλὰ τὰ τῆς σκηνογραφίας ἦσαν πενιχρότατα. Ἐπὶ παραστάσεως τραγωδιῶν μέλανα παραπετάσματα ἐκρέμαντο ἐπὶ τοῦ θεάτρου. Ἐπιγραφὴ δέ τις ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦ χώρου, ὅπου οἱ θεαταὶ ὄφειλον νὰ φαντασθῶσιν ὅτι παρευρίσκονται· ὥστε καὶ πλοῖα εὐκόλως παρουσιάζοντο τοιοῦτοτρόπως ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ αἱ τοπογραφίαι διὰ μιᾶς μετεβάλλοντο. Ἰκρίωμά τι ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς ὑπελαμβάνετο ὡς πύργος, ἢ τείχος, ἢ ἐξώστῃς, ἢ παράθυρον. Αἱ γυναῖκες ἀπεκλείοντο ἀπὸ τῆς σκηνῆς. Παῖδες ἐξεπροσώπουσαν τὰς γυναῖκας. Τὸ τοιοῦτον δὲ, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς ἀφήρει πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ ὀπισθεν αὐτῆς, ἐχρησίμευεν ἀφ' ἐτέρου ὡς σχολεῖον ἐπιτυχέστατον πρὸς μόρφωσιν ἀρίστων ἠθοποιῶν. Αἱ παρευρισκόμεναι εἰς τὰς θεατρικὰς παραστάσεις Κυρίαι ἔφερον προσωπίδας.¹

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἡ ἐκδίκησις εἶνε καρπὸς, ὡς πολλοὶ ἄλλοι καρποὶ· γλυκὺς πρὶν τὸν δρέψης, πικρὸς ἀφοῦ τὸν γευθῆς. (Fery.)

* * «Οὐδέποτε ἔση εὐτυχέστερος τῶν ἄλλων, ἐὰν δὲν κατασταθῆς κρείσσων αὐτῶν.» Τὸ λόγιον τοῦτον ἐγχαράζον βαθείως ἐν τῇ μνήμῃ σου· μνήσθητι δὲ αὐτοῦ ὁσάκις περιπίπτεις ἐν ἀνάγκαις καὶ ἐν ἐσχάτῃ ἀπορίᾳ ἔνεκεν ἰδίων ἀμαρτημάτων. Μνήσθητι αὐτοῦ, ὅταν τὰ ἐκ τῶν σφαλμάτων σου πηγάζοντα παθήματα ἀποσπᾶσι δάκρυα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου, ἢ τῶν πεπραγμένων ἢ μεταμέλεια σὲ φέρῃ εἰς ἀπόγνωσιν. Ἐνθυμήθητι αὐτοῦ, ὅταν προτιμᾶς τὸν δουλικὸν ζυγὸν ἀνοικείων παθῶν μάλλον, ἢ τὴν ἀληθῆ ἀνεξαρτησίαν σου, ὅταν ἐκλέγῃς ἀξιοκατάκριτον ἐλαφρόνοιαν, ἀντὶ τῆς φρονήσεως ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις, τοὺς δὲ ὀνειδισμοὺς ἐνόχου συνειδήσεως, ἀντὶ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀθωότητος, δι' ἧς ἀφικνεῖται τις εἰς τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν. (Zschokke.)

* * Σπούδαζε τὴν ἀνατροφὴν τοῦ στήθους, ἥ τις μόνη μορφώνει τοὺς ἀληθεῖς ἀνδρας καὶ τὰς ἀνδρείας γυναῖκας, παρὰ τὴν ἀνατροφὴν τῆς κεφαλῆς, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν πλάσσονται οἱ καταχρηστικῶς ὀνομαζόμενοι χρησθήθεις καὶ ἐράσμιοι (aimables) καὶ κομποὶ ἀνδριαντίσκοι. (Κοραῆς.)

1. Ἐσταχ. ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Δημητρίου Βικέλα μεταφρασθῆντος τραγωδιῶν τοῦ Σαϊκσπεῖρου (Ῥωμαιοὶ καὶ Ἰουλιέττας, Ὁθέλλου καὶ Βασιλέως Ἀλή.)

1. Ἱστορ. Ἀναμνήσεις ὑπὸ Ν. Δραγούμη.